

Lærings- og deltagelsesmuligheder

Den mangfoldige folkeskole
Webinar

Hvad skal vi tale om i dag?

1. Lærings- og deltagelsesmuligheder: Kalder på mange perspektiver
2. 2 konkrete bud på indsatser
 - Det professionelle samarbejde: **Aktionslæring**
 - Pædagogiske og didaktiske kompetencer: **Krav vs. forudsætninger og lige adgang til læring**
3. Spørgsmål og dialog

At rumme kompleksiteten...

Der er ikke et simpelt svar på, hvordan vi understøtter lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn

2 spørgsmål trænger sig på:

- Hvordan kan vi skabe en skole, der understøtter alle børns læring, udvikling og trivsel? **Inkluderende skolekultur**
- Hvordan kan de professionelle pædagogisk og didaktisk organisere og rammesætte læreprocesser, hvor børnene på forskellige måder kan deltage og bidrage på baggrund af deres forskellige forudsætninger og faglige niveauer? **Inkluderende læringsmiljøer**

Elevers læring og udvikling forstås som noget, der foregår i en dialektisk vekselvirkning mellem deres forudsætninger og de sociale betingelser i de sammenhænge, de er en del af” (Fra ansøgningen Hedegaard-Sørensen 2016; Højholt & Kousholt 2018).

Lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn

Indsatser der går hånd i hånd og understøtter, at vi skaber lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn....

Den organisatoriske
ramme og strukturelle
beslutninger

- Undersøgende skolekultur
- Værdigrundlag: Børne- og lærings syn. Synet på inklusion.
- Inddragelse af alle aktører – ledelse, medarbejdere, forældre og PPR
- Strukturel understøttelse af "nysgerrig på praksis".
- Vision og strategi
- Overgange

Samarbejdskulturen
Professionelle
læringsfællesskaber

- Refleksions- og læringsrum (Co-teaching/aktionslæring/teamsamarbejde)
- Fælles sprog
- Udfordre perspektiver og forståelser
- Langsommelig, vedvarende og systematisk udvikling
- Oplevelse af mestring og håndterbarhed

Specialpædagogisk
kompetence

- Klasseledelse
- Eksekutive funktioner: Krav og forudsætninger
- Low arousal
- Skærmende og skubbende pædagogik
- Barnets perspektiv
- At forstå individet som en del af et fællesskab
- Forebyggende, foregribende og indgribende indsatser

Almendidaktisk
kompetence

- Undervisningsdifferentiering
- Undervisningsmetoder: Cooperative Learning
- Konsolidering
- Legende tilgange til læring
- Barnet som didaktisk aktør
- Universal Design for Learning – Lige adgang til læring
- Evaluering og feedback

Hvordan kan aktionslæring understøtte lærings- og deltagelsesmuligheder?

Lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn →

Kræver, at de professionelle og skolen "går nye veje eller ser problemet på en ny måde" (eller genopdage gamle veje og gamle tænkemåder) såvel pædagogisk/didaktisk som organisatorisk. →

Så det store spørgsmål er, hvordan man får professionelle til at "gå nye veje" og reflektere over og afprøve handlinger i deres praksis, som understøtter lærings- og deltagelsesmuligheder. →

En del af svaret kan være **aktionslæring.**

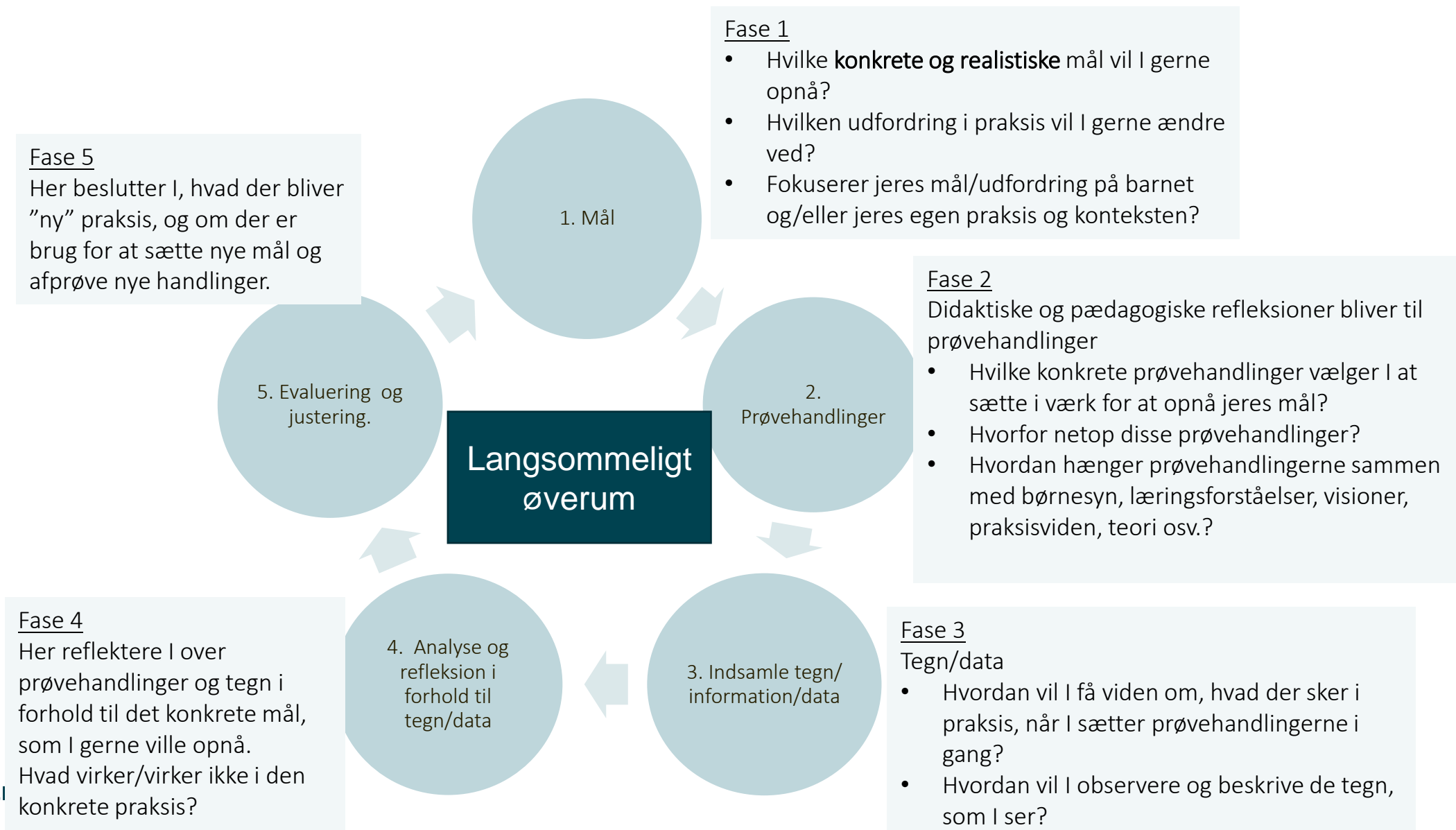
Data er hentet fra Brønderslev Kommune, hvor de professionelle anvender aktionslæring.

Få øje på børnenes betingelser for deltagelse

Ubrugte muligheder

Problemforståelsen

En vekslen mellem fælles refleksion og handling

Kvaliteten ved aktionslæring

At arbejde med aktionslæring understøtter at de professionelle sammen finder ”veje at gå” i forhold til konkrete udfordringer i praksis, som på forskellig vis taler ind i de nedenstående perspektiver. Vi hyrer ikke bare Katrine, som kan lave et oplæg om eksekutive funktioner **eller** laver et nyt trivselsrum! Vi rummer kompleksiteten i at skabe inkluderende læringsmiljøer. Og det er en fordel, hvis vi udfordrer hinandens forståelser. Konsensus er ikke løsningen – Konflikter har udviklingspotentiale i sig (Dorte Kousholt, DPU).

Den organisatoriske
ramme og strukturelle
beslutninger

Samarbejdskulturen
Professionelle
læringsfællesskaber

Specialpædagogisk
og almindidaktisk
kompetence

Særlige lærings- og
trivselsindsatser i og
udenfor klasserummet

Mestring og håndterbarhed

Så lærings- og deltagelsesmuligheder fordrer...

at der skabes et systematisk, vedvarende og langsommeligt **møderum**, hvor de professionelle og ledelsen **sammen** kan reflektere over og diskutere, hvad der virker og ikke virker i deres konkrete praksis, når målet er at skabe deltagelses- og læringsmuligheder for alle børn. Og hvordan det hænger sammen med børnesynet og læringssynet.

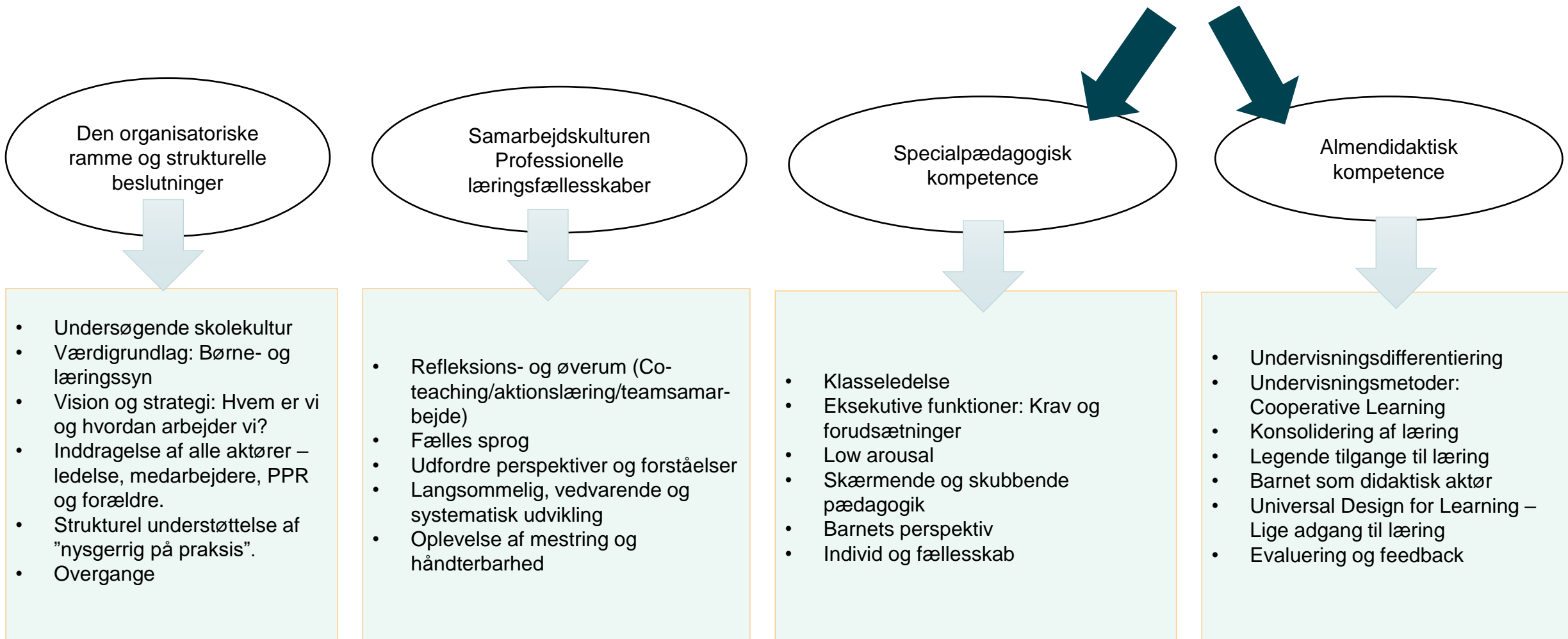
og deres refleksioner og diskussioner skal prøves af i praksis – i en fælles indsats.

Og det kræver tid – tid til at mødes om en didaktisk og pædagogisk dagsorden. Tid til at udfordre hinandens perspektiver. Der skal skabes en systematik for, at de professionelle og ledelsen diskuterer, hvad de står på, og hvad der virker og ikke virker i konkret praksis – i forhold til målet:

Alle børns lærings- og deltagelsesmuligheder

Lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn

Indsatser der går hånd i hånd og understøtter, at vi skaber lærings- og deltagelsesmuligheder for alle børn....

Det handler både om pædagogiske og didaktiske kompetencer

- **Vigtige perspektiver er fx:**

Pædagogiske kompetencer

- At inddrage barnets perspektiv – og det handler ikke om adfærd.
- At have viden om eksekutive funktioner: Krav og forudsætninger

Didaktiske kompetencer

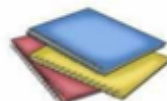
- At skabe lige adgang til læring i dansk i 6. klasse? (Universal Design for Learning)
- At inddrage børnene som didaktiske sparringspartnere (Lotte Hedegård Sørensen DPU)

Pædagogiske kompetencer

De eksekutive funktioner

Planlægning
er evnen til at finde ud af, hvordan man når sine mål.

Organisering
er evnen til at udvikle og fastholde et system, der holder orden på ens ting og planer.

Tidsstyring
er at have en præcis forståelse af, hvor lang tid en opgave vil tage samt at udnytte tiden fornuftigt og effektivt

Igang sætning af opgaver
er evnen til på egen hånd at kunne igangsætte en aktivitet, når behovet opstår. Det er den proces, der gør, at man bare begynder på noget, selvom man ikke rigtig har lyst.

Arbejdshukommelse
er de mentale processer, der gør, at man kan bevare information i hjernen, mens man arbejder med den.

Metakognition
er at være bevidst om det, man ved, og at kunne bruge denne information til at hjælpe med at lære.

Selvkontrol
er evnen til at regulere sig selv, inklusiv ens tanker, følelser og handlinger.

Opmærksomhed
er evnen til i en periode at kunne fokusere på en person eller opgave samt at kunne skifte opmærksomheden hvis nødvendigt.

Vedholdenhed
er evnen til at holde sig til en opgave og ikke give op, selv når det bliver udfordrende.

Fleksibilitet
er evnen til at kunne tilpasse sig nye situationer og håndtere skift.

Oversat af Anne Skov Jensen, Overlevelsesguiden.dk

Pathway to Success

Pædagogiske og didaktiske overvejelser

Stilladsering og ydre struktur

Kravtilpasning i forhold til forudsætninger

Relation og samspil

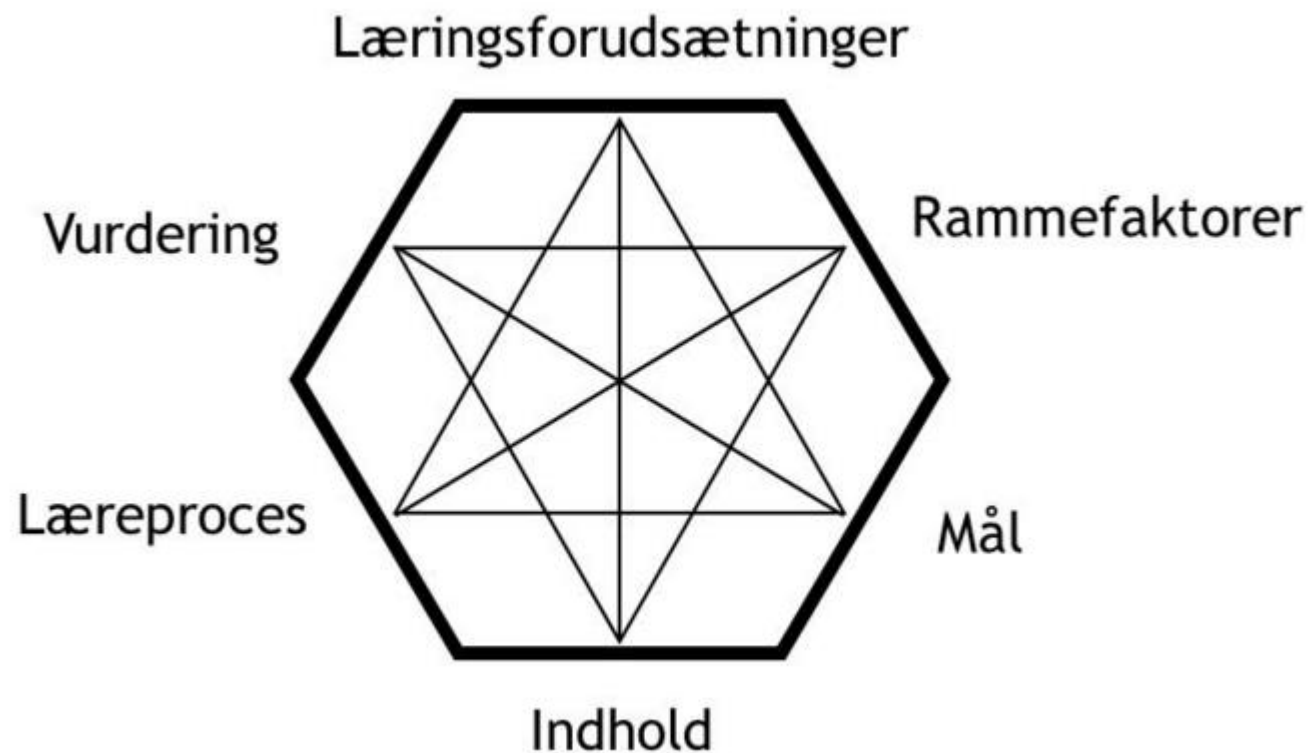
Konkretisering og fastholdelse af sprog

Forudsigelighed og forforståelse

Barnets perspektiv

Formindske stimulation

Didaktiske kompetence

Hvordan får alle børn adgang til læring?

Mange veje til målet.

- Problembaseret læring
- Cooperative learning
- Legende læring
- Æstetiske læreprocesser
- Brug af IT
- Forberedelse vs. Håndtere det uforudsigelige (Kompleksitetsteori)
- OSV.

Litteratur

- Stacey, R. (2008). *Hvordan kunnskap vokser frem Et kompleksitetsperspektiv på læring og kunnskapsutvikling*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Stacey, R. (2012). *Tools and Techniques of Leadership and Management*. Cornwall: Taylor & Francis Books.
- Stacey, R. og Mowles, C. (2016). *Strategic Management and Organizational Dynamics. The challenge of complexity to ways of thinking about organizations*, 7th ed. Harlow, UK: Pearson Education Limited.
- Hedegaard-Sørensen, L. (2020) *Reaching the hard to reach: Inclusive responses to diversity through child-teacher dialogue*. Danmarks Pædagogiske Universitet.
- Murawski, W. & Lynn Scott, K. (2019) *What really works with Universal Design for Learning*. Corwin
- Greene, R. (2019) *Fortabt I skolen. Sådan kan lærere og pædagoger hjælpe børn med adfærdsmæssige udfordringer i skolen*. Pressto
- Kousholt, D. og Højholt, C. (2018) *Konflikter om børns skoleliv*. Dansk psykologisk forlag

Tak fordi I lyttede med!